Переговори в Абу-Дабі без самообману: чи можливе реальне припинення російсько-української війни?

Віктор БЕДЬ

НДІ стратегічних та політико-правових досліджень
Карпатського університету імені Августина Волошина

м. Ужгород,
25 січня 2026 р.

Між дипломатією і війною

У січні 2026 року світова увага знову була зосереджена на переговорах щодо припинення російсько-української війни. Контакти в Абу-Дабі (Об’єднані Арабські Емірати), що відбулися 23–24 січня ц. р. за участі України, Сполучених Штатів Америки та Російської Федерації, були публічно подані як «конструктивні» і такі, що можуть мати продовження.

Водночас, паралельно з переговорним процесом, держава-агресор — Російська Федерація — здійснила чергові масовані ракетні та дронові удари по українських містах, зокрема по Києву та Харкову. Цей факт принципово змінює

загальний контекст і не дає підстав розглядати переговори як прямий або швидкий шлях до миру без глибшого й неупередженого аналізу.

Метою цього дослідження є не прикрашення чи драматизація ситуації дипломатичною риторикою, а надання тверезої політико-правової оцінки як самого переговорного процесу, так і реального стану та логіки подальшого розгортання російсько-української війни. Зокрема, аналіз зосереджений на таких ключових питаннях:

- що відбувається насправді;
- які проблеми та вузлові питання є визначальними;
- які фактори можуть привести до реального припинення війни, а які — лише відтермінувати її черговий, ще більш небезпечний етап.

Хронологія переговорів: факти без інтерпретацій

23–24 січня 2026 року в Абу-Дабі відбулися багатосторонні контакти за участі делегацій України, Сполучених Штатів Америки та Російської Федерації. Формат переговорів був робочим і не передбачав підписання жодних документів чи угод.

Публічно підтверджено, що:

- переговори тривали два дні;
- сторони обговорювали ключові політичні та безпекові питання;
- жодної мирної угоди досягнуто не було;
- була озвучена можливість проведення наступних раундів переговорів.

Водночас, паралельно з переговорним процесом:

- Російська Федерація здійснила інтенсивні ракетні та дронові атаки по цивільній і критичній інфраструктурі України;
- не було запроваджено жодного режиму припинення вогню — навіть у тимчасовій чи обмеженій формі.

У сукупності ці обставини свідчать про те, що переговори не супроводжувалися жодними елементами деескалації, яка є базовою і необхідною ознакою щирого мирного процесу. Навпаки, наявні факти підтверджують, що під прикриттям переговорного формату держава-агресор — Російська Федерація — продовжує тактику затягування часу, поєднуючи дипломатичну риторику з активізацією військових агресивних дій по всій лінії фронту.

Ключові спірні теми, які визначають долю війни

Питання тимчасово окупованих територій України, насамперед Донбасу, є центральним і визначальним у переговорному процесі, навіть якщо воно не деталізується у публічних заявах сторін.

Реалії війни однозначно засвідчують: будь-яке так зване «мирне рішення», яке фіксує або легалізує результати силової анексії, неминуче має такі наслідки:

- легітимізує збройну агресію та окупацію;
- створює прецедент безкарності для держави-агресора та осіб, причетних до воєнних злочинів;
- закладає політико-правове підґрунтя для нових воєн і масштабного насильства в майбутньому.

Історія міжнародних територіальних і військових конфліктів переконливо доводить: заморожений конфлікт, врегульований без справедливого рішення і без дотримання норм міжнародного права, — це не мир, а лише пауза перед наступним вибухом, новою війною та ще більшим кровопролиттям.

Єдиним реальним тестом на щирість намірів і готовність до переговорів щодо припинення російсько-української війни може бути лише комплекс чітких і перевірюваних дій, а саме:

- повне припинення вогню без будь-яких «виключень»;
- визначення та фіксація лінії розмежування;
- відведення військ і важкого озброєння з взаємоузгоджених територій;
- запровадження міжнародного контролю та ефективної системи верифікації.

За відсутності цих базових умов переговорний процес неминуче перетворюється на умисне затягування часу, а територіальні «компроміси» — на небезпечну пастку, що лише відтерміновує новий етап війни.

Гарантії безпеки — фундамент, без якого мир не працює

Будь-які домовленості щодо припинення російсько-української війни без реальних і дієвих гарантій безпеки для України є суто декларативними та паперовими. Вони не забезпечують безпеку Української держави й не здатні гарантувати довгострокову геополітичну стабільність і мир у Європі.

Переговорний процес уже на початкових етапах, а тим більше у своїй подальшій реалізації, має чітко визначити та забезпечити такі базові елементи:

- зрозумілий і юридично зобов’язуючий політико-правовий механізм міжнародного контролю та відповідальності за дотримання досягнутих домовленостей;
- автоматичні міжнародні санкційні та військово-політичні наслідки у разі порушення угоди державою-агресором;
- довгострокові та практичні гарантії обороноздатності, державного суверенітету й територіальної цілісності України;
- прискорене та незворотне просування України до повноправного членства в Європейському Союзі як елементу системної безпеки;
- визначення ролі міжнародних партнерів не як пасивних спостерігачів, а як гарантів, співучасників переговорного процесу та активних суб’єктів його забезпечення.

За відсутності таких умов переговори неминуче перетворюються на інструмент політичного й дипломатичного тиску на жертву агресії, а не на шлях до справедливого, законного та стійкого миру й безпеки — як для України, так і для всієї Європи.

Запорізька АЕС і ядерна безпека — локальний, але показовий трек

Питання Запорізької атомної електростанції займає окреме й особливе місце в переговорному процесі, оскільки поєднує воєнну агресію з прямими ризиками ядерної та екологічної катастрофи регіонального й континентального масштабу.

Факти, зафіксовані міжнародними структурами та експертними місіями, свідчать про таке:

- міжнародні організації неодноразово констатували критичні ризики для ядерної безпеки, пов’язані зі станом і режимом експлуатації Запорізької АЕС;
- у межах переговорних контактів обговорювалися локальні домовленості щодо режиму безпеки та проведення технічних і ремонтних робіт на атомній електростанції;
- розглядається можливість тимчасових «технічних угод», не пов’язаних із загальним політичним врегулюванням війни;
- водночас поза належною міжнародно-правовою оцінкою часто залишається фундаментальний факт: Російська Федерація є державою-агресором, яка злочинно окупувала Запорізьку АЕС, незаконно

привласнила матеріально-технічну власність держави Україна та не виявляє готовності усунути це грубе порушення міжнародного права.

Висновок є однозначним: локальні домовленості щодо Запорізької АЕС можливі навіть за відсутності загального миру, однак вони:

- не вирішують проблеми російсько-української війни та її системних наслідків;
- не усувають загрози повторної ескалації й подальшої агресії;
- є лише інструментом тимчасового обмеження катастрофічних ризиків і мінімізації окремих порушень міжнародного права, але не їх усунення.

Ознаки імітації мирного процесу: що має насторожувати

Переговорний процес не може і не повинен оцінюватися за декларативною чи пустопорожньою словесною риторикою. Існують об’єктивні й перевірювані індикатори, які свідчать про імітацію мирного процесу та відсутність реальної готовності до припинення війни.

До таких індикаторів належать:

- продовження інтенсивних і масштабних військових ударів Російської Федерації по території України в період проведення переговорів;
- відсутність домовленостей або навіть дієвих пропозицій щодо запровадження тимчасового режиму тиші на час переговорного процесу;
- брак чітких, публічних і юридично зобов’язуючих зобов’язань сторін;
- відсутність визначених механізмів контролю та відповідальності за порушення чи зрив переговорів;
- зміщення публічного акценту з конкретних рішень і дій на так звані «конструктивні заяви» та риторичні оцінки, які не супроводжуються жодними видимими й ефективними результатами.

За наявності цих ознак переговори фактично перетворюються на інструмент затягування часу, що дозволяє державі-агресору посилювати військовий тиск і завдавати Україні ще більших руйнівних втрат, замість того щоб вести до реального миру та припинення російсько-української війни.

Реалістичний погляд: що можливе, а що — ні

Тверезий аналіз переговорного процесу вимагає чіткого розмежування між тим, що за нинішніх умов є потенційно можливим, і тим, що принципово

неможливе без зміни самих параметрів переговорів та поведінки держави-агресора.

Що можливе за нинішніх умов:

- подальше продовження переговорів як дипломатичного процесу, спрямованого на з’ясування позицій сторін і тестування готовності до компромісів;
- досягнення локальних технічних домовленостей, зокрема щодо безпеки Запорізької АЕС, гуманітарних питань або окремих обмежених режимів взаємодії;
- тимчасове зниження інтенсивності бойових дій за збігу зовнішньополітичних, військових чи економічних чинників.

Що неможливе без зміни умов переговорів:

- досягнення стійкого й довготривалого миру без чітких, дієвих і гарантованих механізмів безпеки;
- справедливе врегулювання конфлікту шляхом односторонніх або переважно односторонніх поступок з боку жертви агресії;
- спонукання держави-агресора до миру без істотного посилення санкційного, політичного та військового тиску на Російську Федерацію;
- припинення війни без фактичного припинення збройної агресії Російської Федерації проти України як такої.

Висновок

Переговори за участі України, Сполучених Штатів Америки та Російської Федерації, що відбулися 23–24 січня 2026 року в Абу-Дабі, самі по собі не є проривом у припиненні російсько-української війни. Вони радше засвідчують прагнення сторін уникнути репутаційної відповідальності за зрив діалогу, зокрема в очах президента США Дональда Трампа, чия участь у процесі досягнення реального припинення війни залишається суперечливою, непослідовною і, на жаль, станом на сьогодні — малоефективною.

Реальне припинення російсько-української війни можливе лише за одночасного виконання трьох принципових умов:

- фактичного припинення збройної агресії Російської Федерації проти України, а не політичної гри в її дипломатичне маскування;
- проголошення, закріплення та надання Україні чітких і дієвих гарантій безпеки;

- відмови від самообману — як у міжнародній політиці, так і в публічному політичному дискурсі.

За відсутності цих умов будь-які переговори не ведуть до миру. Вони лише створюють ілюзію врегулювання, за якою триває та сама війна — з новими жертвами, руйнуваннями та загрозами для України й європейської безпеки загалом.

Джерела

1. Reuters — новинні та аналітичні матеріали щодо переговорів в Абу-Дабі і воєнної ситуації в Україні від 24 січня 2026 року.
2. Associated Press — новинні матеріали про переговорний процес і позиції сторін за період 23–25 січня 2026 року.
3. The Guardian — аналітичний матеріал щодо перебігу переговорів та паралельних військових дій від 24 січня 2026 року.